

nogen Begne. Forøvrigt er jeg enig med det ærede Medlem for Frederiksborg. Amts 4de Valgkreds (Holch) i, at der er enkelte Punkter i det ærede Medlems Forslag, som der er Flertal for, og som jeg tror kunde optages i Regjeringens Forslag. Jeg tror ogsaa, at der er Stemning for at tage dette, og ved Siden deraf kunde man saa indbringe et Tillæg til Fabriks- og Værkstedsløven, idet vi begynde med at staffe de Umyndige en Fridag. Det er dem, der trænge stærkest, for de ere de svageste, senere, naar de faae større Myndighed overfor Principalerne, saa er det lettere for dem at faae en Fridag, end medens de ere i Lære. Jeg anbefaler altsaa Regjeringens Forslag i den Forventning, at det skal være et Skridt fremad. Jeg er dog ingenlunde blind for, hvad den sidste ærede Taler ndtalte, at der vist er mange Menneker og navnlig ogsaa blandt Principalerne, der slet ikke ønske dette Lovforslag. Og jeg erindrer ogsaa fra det forrige Udvalg, at jeg, vel sagtens fordi jeg var Formand for dette Udvalg, fik en Mængde Breve, der gik ud paa, at man ikke burde tage Hensyn til det Andragende, der var indkommet, thi mange af Principalerne ønskede ikke dette Lovforslag om Butikernes Lukning gennemført. Derhos kom der ogsaa Breve fra en stor Del Butiksvende, eller hvad man skal kalde dem, navnlig fra Provindserne, der mente, at det var en meget uheldig Bestemmelse, for de havde intet Sted at gaa hen. Naar de ikke havde den varme Butik, saa havde de intet andet Opholdssted end et kaldt Kammer, og det førte Fristelsen til at gaa paa Værtshusene med sig. Man har jo ogsaa ellers set Anstændigheder i den Retning. Jeg tror ikke, at der vil være vundet Meget ved Regjeringens Forslag, men paa den anden Side skal jeg indrømme, at der er en saa stærk Opinion for at faae det gennemført, at jeg ikke tør modsætte mig den. Jeg vil imidlertid haabe, at dette blot bliver det første Skridt, og at man saa vil indbringe et Forslag til Lov om Tillæg til Fabriksloven, saaledes at vi kunne staffe de Umyndige og Kvinderne en Fridag. Det er den Stilling, jeg ønsker, vi skulle indtage.

Justitsministeren (Mellermann):

I Modlætning til det Foredrag, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm) begyndte med i Dag, og hvor det forekommer mig, at han skuede Spørgsmaalet op til en meget større Betydning, end det i Virkeligheden har, i Modlætning dertil skal jeg minde om, at mit Forslag jo er fremkaldt ved det Faktum, den ubestridelige

Rjendsgjerning, at det Forslag, han har fremsat, har foreligget Rigsdagen i to Samlinger i det Mindste, uden at der er kommet Noget ud af det. Man har som den sidste ærede Taler saa stærkt fremhævede, ikke kunnet enes i Udvalget, og som Følge deraf har der ikke kunnet komme nogen Betænkning frem, og Sagen har ikke kunnet komme videre. Det er ikke nogen færlig Mangel paa Arbejdervenlighed fra Regjeringens Side, som der kan være Tale om her, for det er Noget, som Regjeringen ikke har havt Noget at gjøre med. At der privat er indbragt et Forslag her, at det er kommet i Udvalg, at man der ikke kan blive enig, det er dog ikke Noget, man kan bebrejde Regjeringen som Mangel paa Arbejdervenlighed. Men det, som jeg blot har taget mit Udgangspunkt fra, er det ubestridelige Faktum, at saaledes er det gaaet, og nu har jeg ment, at der som Følge deraf ikke var nogen Udset til, at man her som i tidligere Aar vilde kunne faae Reformen gennemført i et saadant Omfang, som det private Lovforslag gik ud paa, og som for Resten i mine Tanker ikke var væsentlig forskjellig fra det, som ligger for nu. Men derimod havde jeg det Indtryk, at man lettere vilde kunde enes om dog at gjøre Noget, naar man indskrænkede Forslaget til det, jeg med eet Ord vilde kalde Butikslukningen. Her skal jeg dog gjøre den Bemærkning, at jeg paa ingen Maade kan tro, at det skulde være stemmende med de virkelige Forhold, at Butikslukningen kun vilde være til Principalernes og ikke til deres Underordnedes Fornøielse. Jeg nærer ikke den allermindeste Tvivl om, at den naturlige Følge af, at Butikkerne holdes lukkede hele Dagen, vil være, at Medhjælperne og de Underordnede i Almindelighed ville faae hele Dagen fri eller i det Mindste en god Del mere af Dagen, end de nu faae. Det nærer jeg ikke den mindste Tvivl om, og jeg tror heller ikke, at de i Forholdet Interesserede selv gjøre det. Altsaa baade for Principalerne og for Medhjælperne ved Alt, hvad der hedder Butiksforretninger, vil der være vundet en betydelig Frihed ved et Lovforslag, der paabyder Butikslukning fra om Morgenen Kl. 9 og hele Dagen ud, det anser jeg for ganske uomtvisteligt. Det er jo egentlig heller slet ikke saa underligt, at man maaske kunde enes om Butikernes Lukning, men ikke kan enes om Arbejdshjælperne. Det har jo sin naturlige Grund i, hvad en anden æret Taler i Dag bemærkede, at Butikslukningen i det Hele taget ikke kan antages at gribe ind i Bedkommendes økonomiske Interesser, ikke kan antages i og for sig, i alt Fald væsentlig, at formindste deres Indtægter.